Nro 326
D. 3. Grudnia.
ŚRODA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Ustanowienie Biskupstwa Inflanckiego 1582.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Kommissja Najwyższa Examinacyjna podaie do publicznej wiadomości, iż na dniu dzisiejszym JPP. *Józef Piasecki* Patron Try: Cy: I. Jnst: Woie: Sandom:, *Leonard Zdzitowiecki* Assessor Prokuratorji Jener:, *Wawrzeniec Cytwic* Podsędek Cyw: Powiatu i Mia: Wars:, *Paweł Józef Daszyński* Assessor Sądu Poli: złożyli Najwyższy Sądowy Examen, wskutku którego świadectwo zdolności do sprawowania Wydziału tego Urzędów IIIciej klassy, dwaj pierwsi z szczególnym, a dwaj drudzy z przyzwoitym dla kraiu użytkiem otrzymali. — W Warszawie d, 1 Grudnia 1828 r.— W zastęp: Ministra Prezy: Radca Stanu *Potocki.* S. J. *Dysterlow.*

Z przyczyny nielicznych Prenumeratorów na ogłoszony Przekład Poematu z A. *Puszkina Poety Rossyjskiego*, takowe wzupełności, iak było uwiadomionem na widok publiczny niewyjdą. Wyszłe zaś z druku *Fontana Bakczyserajska*, *Dwaj Bracia Rozbójnicy* z A. *Puszkina*, łącznie: *Więzień do Motyla* z *Żukowskiego*, również Wiersz oryginalny: *Nieznaiomy*; nabyć można w Księgarniach Brzeziny, Brauna, u Ciechanowskiego i w sklepie Ubogich, także w Drukarni przy ulicy Krzywekoło. Cena exemp: na Berlińskim papierze zł: 3 gr: 10, na zwyczajnym zł: 2.

Za 100 zł: w Listach Zastawnych żądaią zło: 88, daią zł: 87 gr: 15.

Tom 1wszy dzieła *Anatomja teorycżna traktuiąca o kościach i więzach przez Błażeia Gutkowskiego* Med: Doktora, Dyrektora Anatomji w Uniwersytecie Jagielońskim, wyszedł z druku w Krakowie, prenumeratorowie i ci którzy częściowo życzą go sobie nabyć, raczą się zgłosić do Księgarni Brzeziny, Gliksberga i Węckiego, gdzie się ieszcze prenumerata na wszystkie 4 tomy po zł. 18, a na lepszym papierze po 24 przyjmuie.

Przychylaiąc się do żądania wielu amatorów muzyki uwiadomiam, iż otworzyłem abonament na *Kwartetta Skrzypcowe*. Osoby życzące abonować, dowiedzą się o warunkach w składzie moim przy ulicy *Miodowej* Nr 486 w domu P. *Kronenberga.* Maiąc wszystkie nowe i dawniejsze kompozycje tego rodzaiu, iestem w możności zadowolnić myzykalną publiczność.

K. L. Magnus.

Nowe Almanachy Francuzkie z kalendarzykami i bez, na rok 1829, w pięknej oprawie, ozdobione rycinami, lepszych Autorów Francuzkich, świeżo nadeszły do Magazynu A. *Dal Trozza* przy ulicy Senatorskiej, nabyć ich można za cenę umiarkowaną. Tudzież, są do nabycia gotowe *Dzienniki Kupieckie* w Polskim języku, oprawne Książki rubrykowane o iednej librze papieru, w dużym formacie za zł. 4.

Dziś zimna stopni 9.

Do dzisiejszego Kurjera dołącza się *Uwiadomienie Redakcji Piasta.*

ROZMAITOŚCI.

W *Wilnie* gdzie teraz Kościół Katedralny

słoń, był starodawny dębowy las poświęcony pogańskim bożyszczom, w tem miejscu gdzie *Wileńka* z wielką rzeką się łączy, tuż przy lesie był wielki Kościół *Jowisza pioruiącego* czyli *Perkuna*, to iest grzmotu Boga, zbudowany przez Xięcia *Gierejmunda* w r. 1285 z kamienia. Jego długość była 150 łokci, szerokość 100 łokci, wysokość 15 łokci, lecz dachu nad nim niebyło, iedno tylko wejście od strony wielkiej rzeki prowadziło do niego. Przy ścianie naprzeciw wejścia położonej, była Kaplica która zawierała w sobie rozmaite osobliwości i bogate świętości, pod nią był sklep gdzie poświęcone węże, ziemne żaby i t. p. (będące przedmiotem czci starodawnych Litwinów) utrzymywane były. Nad Kaplicą wznosiła się wysoka altana, która 16 łokci wyżej nad ścianą Kościoła, wyniesioną była. W samej altanie był drewniany posąg bożka, który przyniesiono z lasów poświęconych *Połągi*. Kaplica i altana były z cegły. Tuż przed tą kaplicą stał ołtarz na 12tu stopniach zbudowany, każdy z tych 2 i pół łokcie wysoki, 3 łokcie szeroki i wysokiemi bałasami otoczony, ołtarz zaś sam był 3 łokcie wysoki, 9 łokci szeroki, tyleż długi, w górze mnóstwo go żubrowych rogów otaczało; w ogóle wysokość ołtarza wynosiła 35 łokci. Każdy stopień z osobna pewnemu znakowi Zodjaku był poświęcony, na którym też ognie ofiarne palone bywały, co miesiąc w domu, gdy słońce w ten znak wstępowało, tak więc stopień najwyższy był raka, najniższy koziorożca. Na stopniach iednak rzeczywista ofiara niegorzała, lecz figury onej z wosku urobione n. p. Lwa, Panny. Na wysokim ołtarzu ofiary zwierzęce gorzały w niektóre dni świąteczne, na nim zawsze trwaiący ogień gorzał dzień i noc strzeżony, przez osobno poświęconych na to Kapłanów. Była w nim tak sztucznie sporządzona wklęsłość, że ani śnieg ani wiatr niemogły ognia przygasić, owszem płomienie wznosiły się ieszcze wyżej; co przez palne materje zapewne sprawiano. Ten ołtarz miał wewnątrz wydrążenie, które na chowanie naczyń ofiarnych i tem podobnych rzeczy służyło. Na wschodzie do Kościoła był pałac *Krywe Krywejto*, (co się ma znaczyć Kapłana Kapłanów), pałac ten miał okrągłą wieżę, z której bieg słońca postrzeganym bywał, według którego palenie ofiary na stopniu ołtarza oznaczało pierwszy dzień miesiąca, a cegła z pewnym znakiem wmurowywana w ścianę wieży na Nowy rok, okazywała lata. Stara powieść niesie, że gdy Xiąże *Gierejmund*, umyślił ten *Kościół* wystawić, Ojciec iego *Swiatorag* na 2 lata przed stawianiem) r. 1282 wysłał przepyszne poselstwo do wyroczni rzeki *Niemna* na *Żmudzi*, z zapytaniem o przyszłem przeznaczeniu Kościoła; wyrocznia obiecała mu trwanie tak długie iak pogaństwo samo trwać będzie i rozkazała 101 okrągłej cegły zrobić ze wskazanemi hieroglificznemi znakami; dobre i nieszczęśliwe *lata* w nich się znamionowały, lecz ostatnia cegła miała znak podwójny krzyża; i była niejako przepowiednią, że za 101 upadnie świątynia Pogańska. Cegły te w XVI wieku były ieszcze widzialne ze strony południowej katedralnej dzwonicy. Kościół ten w rzeczy samej był zburzony w roku 1386 w Poniedziałek po Niedzieli białej w 101 lat po iego całkowitem wybudowaniu.

Djabeł woiażer, dziennik wychodzący w *Munich* przez policją zabrany i zakazany został. Przestały wychodzić w ciągu r. b. *Dziennik poranny Drezdeński* i *Pustelnik Berliński*. — W *Chinach* w r. b. pierwszy raz wychodzić zaczął dziennik więzyku Angielskim *Kanton Register*. — Wkrótce po bitwie pod *Waterloo* otworzono składkę na korzyść wdów i sie-

rot żołnierzy Angielskich poległych w tej bitwie. Dnia 18 Czerwca r. b. w rocznicę tej bitwy, komitet zbieraiący tę składkę zdał sprawę z użycia funduszów. Podług tego zdania sprawy, w przeciągu 13 lat zebrano i wydano 32,000,000 złp. — Największa ze znanych armat znajduie się w baszcie starożytnego miasta Indyjskiego *Bidżapur*. Ta armata ma 14 stop i 4 cale długości; otwór w niej zawiera 2 stopy i 4 cale średnicy; używać do niej potrzeba kul ważących po 30 cetnarow i 54 funty; a ieden naboj wymaga 428 funtów prochu. Działo to waży przeszło 900 cetnarow. — Most podwójny, iaki teraz budowano w *Londynie* pod *Tamizą*, nie iest w tych czasach dopiero powziętym pomysłem. W *Dyodorze Sycylijskim* pisarzu starożytnym, przy opisie *Babilonu* iest wzmianka, że galerja podziemna prowadziła do *Babilonu* z iednego brzegu *Eufratu* na drugi, galerja ta miała być wykonaną na rozkaz *Semiramidy*.

Dnia 30 Październi: r. b. uwięziono w *Belgradzie* Jzraelitę kupca, który był oraz faktorem Baszy. Wzięcie *Warny* zatrwożyło Turków w *Belgradzie* i *Semlinie*, a niezwłocznie po odebraniu tej wiadomości znacznie powiększono podatki. Liweranci przyspieszaią dostawę różnych potrzeb dla twierdz nad Dunajskich, aby się załatwić przed zimą. — Mówią że Lord *Kachran* już znajduie się w *Grecji* a Jenerał *Fabje* obejmie dowództwo nad wojskiem Greckiem. — Niektóre pisma twierdzą że *Francja* dawszy już pomoc Królowi *Hiszpańskiemu*, pomagaiąc teraz *Grecji*, dopomoże i młodej Królowej *Donnie Marji* do utrzymania się na tronie *Portugalskim*.

W mieście włoskiem *Cziwita Wechja* niedawno zaślubił się stary Grenadjer maiący uciętą prawą rękę w bitwie pod *Wagram*, z Dziewczyną, od urodzenia niemaiącą ręki lewej. — Jedno z pism donosi że w *Anglji* każdy 8my człowiek ma rupture, za przyczynę tego kalectwa uznaią zbyteczne używanie herbaty. — Jak sławny Doktor *Gal* z czaszek ludzkich dowodził skłonności człowieka do złego, dobrego, talentów etc: tak teraz kilku uczonych badaczów natury, takichże skłonności upatruie z *chodu*, i tak, uważaiąc iak idzie człowiek, można się przekonać że to iest: Poeta, Prawnik, Handlarz, Gospodarz, Statysta, Złodziej i tym podobnie.

Przy rozpoczęciu teraźniejszego sejmu *Szwedzkiego*, Król znajdował się osobiście, a mowę iego czytał Następca Tronu. Ta mowa iest chwaloną powszechnie, a uwielbianą przez Szwedów. Monarcha wzywa Deputowanych narodu do zgodnego działania, dopomagania rządowi i przykładania się wszelkiemi siłami do uszczęśliwienia ojczyzny: «Szlachta (rzekł Król), Duchowni, Mieszczanie i Rolnicy razem zemną utworzemy iedność którą żadna burza polityczna niech przerwać niezdoła.»

Myśli. — Ażeby osądzić ludzi, potrzeba im przebaczyć przesądy wieku w którym żyli. — Złe obchodzenie się, pierwszy raz tylko złem się wydaie. — Goniący za rozumem, dogania często głupstwo. — Nadzieia iest łańcuchem wiążącym wszystkie nasze uciechy. — Wieśniacy nie maią tyle rozumu, ażeby fałszywie rozumować mogli. — Ażeby mieć szczęście na świecie, należy być na pozor głupim, w istocie zaś mądrym. — Dwie pospolite piękności wzaiemnie się gaszą; dwie piękności wielkie, wzaiemnie przydaią sobie blasku.

Do Basi ..... w wilją iej imienin.

Jleś od lat szesnastu twej kwitnącej wiosny
Wydarła czułych westchnień z serc twych wielbicieli,
Jle kroć, kto cię poiął, był dotąd radosny
Że twą wzaiemność statecznie dzieli,
Jle podziwu, ile zawiści
Wzniecaią w innych twe liczne cnoty,

Ilu nieszczęsnych wspartych z twej szczodroty,
Tyle kroć niech się każde twe życzenie ziści.

SZARADA.

Pierwsze z czwartem iest człowiek o zyski gorli-
A im więcej posiada tem więcej mieć chciwy. (wy
Drugie z trzeciem złożone, wnet chorobę wróży,
Wszystko zaś iest zwierzyna co do iadła służy.

(Zeszła Szarada *Jarmułka.*)

DONIESIENIA.

Syndyk Massy Upadłości Jana Schultza Fabrykanta Sukna niniejszem wiadomo czyni, iż na skutek Rezolucji W. Augusta Pulewki Sędziego Kommissarza upadłości tegoż pomienionego Jana Schultza w dniu 28 Listopada b. r. wydanej sprzedawane będą przez publiczną licytacją przed podpisanym Syndykiem Massy. 1) Osiemdziesiąt Kamieni Wełny oraz przędzy białej w Motkach funtów 12, czarnej funtow 6, a to w składach Wełny Banku Królestwa Polskiego przy ulicy Swiętego Jana obok Kościoła Katedralnego w dniu 11 b. m. i r. o godzinie 11 zrana iako też: 2) Przedawanemi będą przez publiczną licytacją w dniu 24 b. m. i r. Machiny do Fabryki Sukiennej a mianowicie Machiny do Gremplowania, do Przędzenia Wełny, dwa Warsztaty, Machina do targania Wełny, iako też: różne domowe ruchomości iako to: Krzesła, Kanapa, Stoły, i t. p. a to w domu pod Nr 2005 przy ulicy Polkowskiej. — *Jan Zalewski Patron:*

Pewna osoba obeznana dokładnie z młodości z Kantorem handlowym we wszystkich iego gałęziach a mianowicie podwojną Buchalterją włoską, posiadaiąca ięzyki niemiecki i francuzki tak dalece, iż do wszelkiej korresspondencji handlowej użytą być może, życzy być umieszczona w iednym z tutejszych domów handlowych. Bliższą wiadomość powziąść można w Drukarni Kurjera.

Pewna osoba życzy sobie dawać lekcje prywatne w ięzyku francuzkim, oraz posiada dar nauczenia w 16 godzinach podwójnej Buchaterji włoskiej, za nagrodą 3 Ruble srebrem, najdokładniej: Bliższą wiadomość powziąść można w Drukarni Kurjera.

☞ O mil 4 od Warszawy potrzebnym iest Gorzelniany razem i Piwowar, któren iżby był odpowiedzialny, doskonały w fabrykowaniu Wódek na aparacie teraźniejszej maszynerji z zboża szczególniej z kartofli nawet Piwa Dubeltowego, Marcowego i Jałowcowego, chęć maiący, raczy się udać do Drukarni Kurjera.

Los cały Nr 10,103, i cwierć Losu Nr 20,924 do 5tej Klassy 34tej Loterji zaginęły, wygrana na one paść mogąca, tylko właścicielowi na którego imie w Kontrolli zapisane, wypłaconą będzie.

Losy cwierciowe do 5tej Klassy 34tej Loterji Nr 6,544, 23,995, zgubionemi zostały, zaś Nr 18,477, mylnie wydano: wygrana zatem na takowe paść mogąca prawym tylko właścicielom w moiej Kontrolli zapisanym, wypłaconą będzie. Także zgubiony został Los wygrany z 4tej Klassy 34tej Loterji Nr 9879 złp: 800. Która to wygrana prawemu tylko właścicielowi w Kontrolli moiej zapisanemu wypłaconą będzie. — *A. Werthejm.*

Osoba usposobiona do wszelkich robot Damskich, Sukien i Stroiów, życzy sobie być umieszczoną w znaczniejszym domu, lub w Magazynie Mód; dowiedzieć się oniej można pod Nr 32 na dole, na przeciwko Zamku.

Pewna osoba stara się o mieysce. pragnie szczególniej uczyć dzieci, może usposobić ucznia do Klassy 5tej, ieśliby kto sobie życzył, niech się zgłosi na ulicy Bednarskiej Nr 2672 u Woj: Domańskiego.

Przy ulicy Kapitulnej pod Nr 536, w Traktjerni, Kawa na Szklanki po groszy 8 dla życzącycb sprzedaie się. — *Białostocki.*

Do 5tej Klassy 34tej Loterji Klassycznej zaginęły Losy cwierciowe Nr 11,504, 14,391, 25,421, 25,431, i 25,432, wygrana, tylko zapisanym w Kontrolli zapłacona będzie.

Skład Główny Oleiu preperowanego do Lamp, będący na Nowem Mieście Nr 330, uwiadomia, że także tegoż Oleiu nabyć można każdego czasu za takąż cenę, w domu JP. Mikulskiego na rogu ulic Senatorskiej i Bielańskiej; donosi oraz że ten Olej iest wystały i niewydaie przykrego odoru i dymu.

☞ Dywan wielki na cały Pokój w najgustowniejszym deseniu, bardzo mało używany Paryzki i takichże dwa Dywaników małych, oraz Dywan średniej wielkości więcej używany, także 2 Łóżka mahoniowe z bronzem, są do sprzędania za pomierną cenę. Wiadomość w domu Frenkla Nr 602 przy ulicy Bielańskiej u Szwajcara.

Suka mała, czarna, podpalana żółto, z białemi piersiami i z białą plamką na karku, zginęła niedawno przed domem Petyskusa. Ktoby ią znalazł niech się zgłosi do domu Smitnera za Żelazną Bramą poz Nr 954 na drugie piętro, a odbierze przyzwoitą nagrodę.